

Asia: VN/27731/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa -toteaminen

-

Seulonta

Yleiset huomiot seulontamenettelystä

-

Viranomaiset ja tehtävienjako viranomaisten välillä

-

Seulontaviranomaisten toimivaltuudet

-

Seulottavan henkilön läsnäolo seulonnassa

-

Riippumaton perusoikeuksien seurantamekanismi seulontaan ja rajamenettelyyn

-

Henkilötietojen käsittely

-

Eurodac-järjestelmä

Eurodac- järjestelmää koskevat muutokset

-

Kansainvälistä suojelua koskevat menettelyt

Yleiset huomiot menettelyistä

-

Menettelyn alkuvaiheet

-

Maksuton oikeudellinen neuvonta / oikeusapu hallintomenettelyssä

-

Poikkeukset oikeuteen oleskella Suomen alueella hakemuksen tutkinnan ajan

-

Turvalliset maat

-

Muutoksenhaku (valitusajat, valituskiellot ja tuomioistuinten määräajat)

-

Euroopan unionin kansalaisten kansainvälisen suojelun hakemukset

-

Turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeus

Turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeutta koskeva muutos

-

Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos

Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos

-

Vastaanotto

Yleiset huomiot liittyen vastaanottoon

-

Vastaanottopalvelujen saaja ja kesto

-

Vastaanottopalvelut (tunnistautuminen, vastaanottoraha, tilapäistä suojelua hakevien terveydenhuolto, vastaanottopalveluista perittävien maksujen takautuva perintä)

-

Vastaanottopalvelujen rajoittaminen ja peruuttaminen (alennettu vastaanottoraha, vastaanottopalvelujen peruuttaminen)

-

Liikkumisvapauden rajoittaminen (maantieteellinen kohdentaminen, liikkumisvapauden rajoittaminen)

-

Ehdotuksen vaikutukset ihmiskaupan uhreihin

-

Ilman huoltajaa olevien lasten edustajajärjestelmä

Edustajajärjestelmään ehdotetut muutokset, vastaanottolaki

-

Edustajajärjestelmään ehdotetut muutokset, kotoutumislaki

-

Terveydenhuoltolaki

Terveydenhuoltolakiin ehdotettu muutos

Terveydenhuoltolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 72 a §. Lisäyksessä sovitaan terveystalouden tuottamisesta henkilöille, joilla on säännöksessä viitattujen lakien mukainen oikeus mainittuihin terveystalouteihin. Korvaus tuotetuista terveystalouksista määräytyy hyvinvointialueelle tai HUS-yhtymälle Maahanmuuttoviraston kanssa tehdyn sopimuksen perusteella tai korvaus määräytyy palveluiden tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Vaikka terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu nykytilaan nähden selkiytyykin, oltaisiin tuottamisvastuu siirtämässä lähtökohtaisesti kokonaan hyvinvointialueille sen sijaan, että palvelua lisäksi tuottaisi vastaanottoyksikkö tai muu terveydenhuollon palveluntuottaja (vaikka pykäläkohtaisissa perusteluissa tätä jälkimmäistä vaihtoehtoa ei ole poissuljettu). Esityksen mukaisista muutoksista hyvinvointialueille aiheutuu lisäkustannuksia ja hallinnollisia velvoitteita, jotta esimerkiksi henkilöstöresurssit lisääntyvään palvelutarpeeseen ja henkilöstön riittävä osaaminen pystytään varmistamaan. Kustannukset voivat kasvaa merkittävästi laajamittaisen maahantulon tilanteissa ainakin joidenkin hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kohdalla. Tarve palveluille ei välttämättä kuitenkaan kohdistu kaikkiin hyvinvointialueisiin samoin.

Esityksen mukaan kaikki terveydenhuoltolain 72 a §:n mukaiset palvelut ilmeisesti kuuluisivat julkisen terveydenhuollon piiriin. Esityksessä taloudellisia vaikutuksia ja määrärahan tarvetta on arvioitu lähinnä valtion tarpeiden perusteella. Hyvill korostaa, että esityksen toimeenpano vaatii valtion lisärahoitusta ja että hyvinvointialueille tulevia lisävelvoitteita ei voida ohittaa valtakunnallisessa rahoituksessa etenkin, kun lähtökohtana on, että aiheutuneet kustannukset

korvataan hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle täysimääräisesti. Täyden korvauksen periaate tulee myös sisältyä Maahanmuuttoviraston kanssa tehtävään sopimukseen.

Esityksessä tuodaan esille, että laittomasti maahan jäävistä voi myös aiheutua hyvinvointialueille kustannuksia, mutta näiden kustannusten osalta kustannusvastuun jakautumiseen tai korvaamiseen ei oteta tässä esityksessä kantaa. Maahanmuuttoviraston kanssa tehtävä sopimus koskee vain vastaanottopalveluiden piirissä olevia henkilöitä, jolloin laittomasti maassa olevien kohdalla kyse olisi puhtaasti kustannusten siirtymisestä hyvinvointialueille tai HUS-yhtymälle. Myös nämä lisäkustannukset tulee ottaa huomioon hyvinvointialueiden rahoituksessa.

Muut muutokset

Sellaiset muita muutoksia koskevat huomiot, jotka eivät liity edellä esitettyihin teemoihin

-

Esitystä koskevat muut huomiot

Koko esitystä koskevat yleiset huomiot

-

Kolju Niina
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy